

WYMAGANIA EDUKACYJNE
(Normy rozwojowe)
DLA DZIECI 3,4,5,6 –
LETNICH UCZĘSZCZAJĄCYCH
DO

**Przedszkola w Zespole Szkolno-
Przedszkolnym w Mielżynie**

Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego są ujęte w Indywidualnych Programach Edukacyjno - Terapeutycznych.

Wymagania edukacyjne dla dzieci 3 – letnich

I. EMOCJONALNY I SPOŁECZNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA

- podaje swoje dane osobowe
- podejmuje próby wypowiedzania się na temat swojej rodziny • podejmuje próby porozumiewania się z osobami dorosłymi i rówieśnikami
- zwraca się do innych z szacunkiem
- zna zasady ustalone w przedszkolu
- jest samodzielne w czynnościach samoobsługowych
- uzasadnia swoje postępowanie
- wyraża swoje emocje
- podejmuje próbę pokonywania trudności
- podejmuje próbę określenia wartości np. dobra, zła, piękna itp. • porządkuje zabawki
- wie jak należy zachować się na uroczystościach oraz podczas przedstawień teatralnych

II. POZNAWCZY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA

- wykazuje wrażliwość słuchową na dźwięki i odgłosy pochodzące z najbliższego otoczenia
- podejmuje próby uważnego słuchania, np. rozmówcy, opowiadań, bajek • podejmuje próby posługiwania się mową dla wyrażenia swoich myśli i potrzeb w codziennych sytuacjach
- stosuje pozawerbalne środki wyrazu w toku komunikowania się z innymi • podejmuje próby recytowania krótkich wierszy
- korzysta z książek i czasopism dla dzieci
- patrzy uważnie i dostrzega elementy z otoczenia oraz na obrazkach
- samodzielnie inicjuje zabawy zgodnie z własnymi pomysłami • podejmuje próby wypowiedzania się o swoich zainteresowaniach • korzysta w zabawach z pomysłów innych dzieci
- wykorzystuje wszystkie zmysły w poznawaniu otaczającej rzeczywistości
- zna proste rymowanki, wiersze, piosenki, potrafi odtworzyć je z pamięci

- uczestniczy w zabawach i sytuacjach edukacyjnych koncentrując uwagę przez krótki czas
- podejmuje próby rozwiązywania zagadek
- dostrzega zależność między przyczyną a skutkiem
- rozpoznaje nazywa podstawowe części ciała
- określa położenie przedmiotów w przestrzeni w stosunku do własnej osoby
- prawidłowo posługuje się liczebnikami głównymi (w zakresie 5) • wykorzystuje w zabawie figury geometryczne
- dokonuje porównania wielkości, długości i ciężkości
- nazywa podstawowe zjawiska atmosferyczne
- rozpoznaje i nazywa często spotykane zwierzęta i rośliny
- rozpoznaje niektóre zwierzęta niedostępne w obserwacji bezpośredniej
- zna podstawowe zasady ochrony środowiska
- dostrzega różnice w wyglądzie człowieka
- zna i nazywa podstawowe części ciała człowieka
- chętnie słucha różnych rodzajów muzyki
- uczestniczy w zabawach muzyczno – ruchowych
- wyraża swoje emocje podczas śpiewu oraz gry na poznanych instrumentach (bębenek, tamburyno)
- dostrzega zmiany tempa i dynamiki utworów
- podejmuje działalność plastyczno - konstrukcyjną (rysuje, lepi, wycina ze wsparciem nauczyciela)
- wyraża własne refleksje na temat obejrzanych przedstawień teatralnych
- podejmuje próby udziału w organizowanych krótkich scenkach teatralnych
- uczestniczy w zabawach konstrukcyjno- technicznych
- interesuje się wybranymi urządzeniami technicznymi

III. FIZYCZNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA

- uczestniczy w zajęciach ruchowych, grach i zabawach w sali i na placu zabaw
- w miarę swoich możliwości jest sprawny ruchowo
- przejawia potrzebę odpoczynku kiedy jest zmęczone
- zaczyna orientować się w zasadach zdrowego żywienia oraz dbałości zdrowie
- wie gdzie można się bezpiecznie bawić a gdzie nie
- zna podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się po drogach • dostrzega związek między chorobą a obowiązkiem leczenia, wie że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych

Wymagania edukacyjne dla dzieci 4-letnich

I. EMOCJONALNY I SPOŁECZNY OBSZAR ROZWOJU

- Podaje swoje dane osobowe (imię, nazwisko, adres)
- Wypowiada się na temat swojej rodziny
- Porozumiewa się z dorosłymi, rówieśnikami – zwraca się do innych z szacunkiem
- Przejawia samodzielność w czynnościach samoobsługowych i podejmuje próby samodzielnego działania
- Porządkuje i odkłada zabawki na wyznaczone miejsce
- Wyraża swoje emocje i próbuje je nazywać
- Dostrzega odrębności innych względem siebie
- Podejmuje próby działania zbiorowego
- Zna nazwę miejscowości, w której mieszka
- Próbuje pokonywać trudności oraz radzić z porażkami i stresem •
Określa wartości, np. dobra, piękna, zła
- Próbuje uzasadniać swoje postępowania

II. POZNAWCZY OBSZAR ROZWOJU

- Wykazuje wrażliwość słuchową na dźwięki i odgłosy pochodzące z otoczenia, rozpoznaje i nazywa je
- Słucha rozmówcy, opowiadań i bajek
- Wypowiada wyrazy, podejmuje próby prawidłowej artykulacji głosek •
Recytuje z pamięci krótkie wiersze
- Patrzy uważnie i dostrzega elementy z otoczenia oraz przedstawione na obrazkach
- Korzysta z książek i czasopism dla dzieci
- Rozumie znaczenie prostych znaków i symboli graficznych • Dysponuje sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową • Nabywa sprawność manualną oraz koordynację wzrokowo-ruchową poprzez , np. rysowanie, lepienie, wycinanie.
- Korzysta w zabawach z pomysłów innych dzieci
- Zna proste rymowanki, wiersze i piosenki z repertuaru dziecięcego, potrafi odtworzyć je z pamięci
- Uczestniczy w zabawach i sytuacjach edukacyjnych koncentrując uwagę na krótki czas, poszukuje odpowiedzi na nurtujące je pytania
- Dostrzega zależność między skutkiem, a przyczyną

- Rozpoznaje i nazywa części ciała
- Liczy, używając liczebników głównych i podejmuje próby posługiwania się liczebnikami porządkowymi
- Wykorzystuje w zabawach figury geometryczne
- Dokonuje porównywania wysokości, wielkości, długości i ciężkości • Dostrzega zmiany dokonujące się w przyrodzie, słownie je określa • Rozpoznaje i poprawnie nazywa często spotykane zwierzęta i rośliny • Dostrzega główne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, rozumie konieczność ochrony przyrody
- Uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych
- Wyraża swoje potrzeby, emocje podczas śpiewu, tańca oraz gry na instrumentach, np. bębenek, tamburyna, trójkąt, kołatka
- Dostrzega zmiany dynamiki, tempa i wysokości dźwięku utworu muzycznego, wyraża je
- Chętnie podejmuje działalność plastyczno-konstrukcyjną, w której przejawia swoje upodobania
- Przegląda książki i czasopisma dziecięce
- Wie, jak zachować się na uroczystościach, podczas przedstawień teatralnych
- Podejmuje próby udziału w organizowaniu krótkich przedstawień teatralnych
- Posługuje się mową, gestem i mimiką
- Aktywnie uczestniczy w zabawach konstrukcyjno-technicznych

III. FIZYCZNY OBSZAR ROZWOJU

- Chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych, w zabawach i grach w Sali oraz na placu przedszkolnym – przestrzega ustalonych zasad • Dostrzega różnice w wyglądzie człowieka, zna podstawowe części ciała • Wykazuje potrzeby ruchu
- Jest sprawne ruchowo w miarę swoich możliwości
- Zaczyna orientować się w zasadach zdrowego żywienia i dbałości o własne zdrowie
- Wie, gdzie można się bezpiecznie bawić, a gdzie nie
- Zna podstawowe zasady ruchu drogowego
- Zauważa problemy ludzi niepełnosprawnych fizycznie, chorych i cierpiących.

Wymagania edukacyjne dla dzieci 5-letnich

I. EMOCJONALNY I SPOŁECZNY OBSZAR ROZWOJU

- podaje swoje dane osobowe (imię , nazwisko i adres zamieszkania, wie komu należy podać takie informacje)
 - swobodnie wypowiada się na temat swojej rodziny
 - swobodnie porozumiewa się z rówieśnikami, grzecznie zwraca się do innych, obdarza uwagą dzieci i dorosłych, aby zrozumieć co mówią • przestrzega zasad ustalonych w przedszkolu(kontrakt), oraz w trakcie wycieczek i spacerów
 - jest samodzielne w czynnościach samoobsługowych i organizowaniu swobodnej działalności
 - właściwie zachowuje się podczas posiłków, stosuje formy grzecznościowe
 - utrzymuje porządek w swoim otoczeniu
 - wykazuje inicjatywę i aktywność w działaniu
 - uzasadnia swoje postępowanie i przewiduje skutki swoich zachowań • rozpoznaje, nazywa i wyraża swoje emocje
 - w miarę samodzielności radzi sobie w sytuacjach życiowych, umiejętnie pokonuje trudności, radzi sobie z porażkami i stresem
 - określa wartości na zasadzie przeciwieństw, np. dobro-zło, piękno brzydotę, itp., próbuje uzasadnić swoje uczucia
 - podejmuje próby określenia odrębności innych względem siebie, akceptuje
- potrzeby dzieci o zróżnicowanych potrzebach fizycznych i intelektualnych
- wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokucać dzieciom wychowującym się w trudniejszych warunkach
 - wie, że nie należy wyszydzać i szykanować innych
 - podejmuje próby polegające na kompromisie
 - chętnie podejmuje działania zbiorowe, stara się współdziałać w zabawach i sytuacjach zadaniowych
 - wykazuje zainteresowanie wiedzą o miejscu zamieszkania, Polsce, Unii Europejskiej, Świecie, wszechświecie
 - umie nazwać godło i flagę państwową, zna hymn Polski i wie, że Polska należy do UE
 - wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa

II. POZNAWCZY OBSZAR ROZWOJU

- przejawia wrażliwość słuchową

- uważnie słucha np. rozmówcy, opowiadań, baśni i podejmuje próby rozmowy o nich
- próbuje mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym
- swobodnie posługuje się mową dla wyrażania swoich myśli, potrzeb, decyzji stanów emocjonalnych w codziennych sytuacjach
- mówi niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji
- w toku komunikowania się z innymi stosuje pozawerbalne środki wyrazu
- recytuje z pamięci wiersze lub ich fragmenty
- chętnie korzysta z książek i czasopism dla dzieci
- podejmuje próby układania krótkich zdania, dzieli zdania na wyrazy, dzieli wyrazy na sylaby, wyodrębnia głoski w słowach o prostej fonematycznej budowie
- organizuje pole spostrzeżeniowe
- kreśli znaki literopodobne
- zna drukowane małe i wielkie litery (z wyłączeniem dwuznaków, zmiękczeń i liter oznaczających w języku polskim samogłoski nosowe) • dysponuje sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania, wycinania i nauki pisania
- potrafi określić kierunki oraz miejsca na kartce papieru
- rozumie sens informacji podanych w formie symboli, oznaczeń, rysunków • rozumie znaczenie umiejętności czytania i pisania
- samodzielnie inicjuje i organizuje zabawy zgodnie z własnymi pomysłami • twórczo podchodzi do problemów pojawiających się w zabawach • chętnie mówi o swoich zainteresowaniach
- korzysta w zabawach z pomysłów innych dzieci
- wykorzystuje poszczególne zmysły w poznawaniu otaczającej rzeczywistości
- odtwarza z pamięci proste rymowanki, wiersze i piosenki z repertuaru dziecięcego
- jest skoncentrowane w toku zabaw i zorganizowanych działań edukacyjnych
- dokonuje analizy, syntezy, porównania i klasyfikowania spostrzeganych przedmiotów
- poszukuje odpowiedzi na nurtujące je pytania, problemy • przewiduje na miarę swoich możliwości ,jaki będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach (wnioskowanie o wprowadzanych i obserwowanych zmianach)
- grupuje obiekty w sensowny sposób
- podejmuje próbę rozwiązania prostych zagadek logicznych • dostrzega

zależność między skutkiem a przyczyną i próbuje przewidywać, co może się zdarzyć

- zna części ciała i poprawnie je nazywa
- podejmuje próbę rozróżniania stronę lewą i prawą, określa kierunki i ustala

położenie obiektów w stosunku do własnej osoby, a także w odniesieniu do innych obiektów

- zaczyna się posługiwać liczebnikami głównymi i porządkowymi • liczy obiekty i odróżnia błędne liczenie od poprawnego
- zna cyfry od 0 do 9 i tworzy z nich liczby od 0 do 10 i więcej • podejmuje próby porównania szacunkowo liczebności zbiorów • wykorzystuje w zabawach podstawowe figury geometryczne i porównuje ich kolory i wielkości
- podejmuje próby pomiaru długości
- dostrzega zmiany dokonujące się w przyrodzie, słownie je określa a także dostrzega zagrożenia dla środowiska przyrodniczego i rozumie konieczność jego ochrony
- rozpoznaje i poprawnie nazywa często spotykane zwierzęta i rośliny • nazywa i wyróżnia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych
- wie ,jakie warunki są potrzebne do rozwoju zwierząt i wzrostu roślin • rozpoznaje i nazywa zwierzęta niedostępne bezpośredniej obserwacji • rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska w zakresie przyrody ożywionej i nieożywionej
- podejmuje próbę zrozumienia przedstawionej prognozy pogody w radiu i telewizji
- chętnie słucha muzyki, śpiewa znane mu piosenki w tym także ludowe, uczestniczy w śpiewie zbiorowym
- uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych
- podejmuje próby wyrażania swoich potrzeb i emocji podczas śpiewu, tańca oraz gry na instrumentach
- w skupieniu słucha muzykę, w tym także muzyki poważnej • dostrzega zmiany dynamiki, tempa i wysokości dźwięku utworu muzycznego, wyraża je płasząc i tańcząc
- chętnie podejmuje działalność plastyczno – konstrukcyjną, w której przejawia swoje upodobania
- przejawia w miarę swoich możliwości zainteresowanie tradycjami i obrzędami ludowymi ze swojego regionu

- wie, jak należy zachować się na uroczystościach lub przedstawieniach teatralnych
- odgrywa role w zabawach parateatralnych, posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem; umie posługiwać się rekwizytami
- wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycję z różnorodnych materiałów, np. przyrodniczych, ma poczucie sprawstwa („potrafię to zrobić”) i odczuwa radość z wykonywanej pracy
- właściwie nazywa proste narzędzia podczas majsterkowania. • interesuje się urządzeniami technicznymi; próbuje, jak one działają i zachowuje ostrożność przy korzystaniu z nich.

III. FIZYCZNY OBSZAR ROZWOJU

- chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych, zabawach i grach w sali i na placu przedszkolnych, przestrzega ustalonych zasad bezpieczeństwa
 - rozumie potrzeby ruchu dla prawidłowego funkcjonowania organizmu • jest sprawny ruchowo lub jest sprawne w miarę swoich możliwości • przejawia twórczą inicjatywę w zabawach ruchowych
- wymienia różnice w wyglądzie człowieka, nazywa części ciała • sygnalizuje nauczycielowi złe samopoczucie oraz potrzebę odpoczynku, kiedy jest zmęczone
- zna zasady dbałości o zdrowie i przestrzega ich, orientuje się w zasadach zdrowego żywienia
- próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny w przedszkolu, gdzie może się bezpiecznie bawić, a gdzie nie • wie jak zachować się w sytuacjach zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić
- bezpiecznie porusza się po drogach, przestrzega podstawowych zasad ruchu drogowego
- zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich • wie co może zagrażać zdrowiu i życiu człowieka, ma świadomość, że przyjmowanie leków i zastrzyków jest konieczne oraz, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych • jest wrażliwy na problemy ludzi niepełnosprawnych fizycznie, chorych i cierpiących.

Wymagania edukacyjne dla dzieci 6-letnich

I. EMOCJONALNY I SPOŁECZNY OBSZAR ROZWOJU

- podaje swoje dane osobowe (imię , nazwisko i adres zamieszkania, wie komu należy podać takie informacje), wymienia imiona i nazwiska osób bliskich wie gdzie pracują i czym się zajmują
- swobodnie wypowiada się na temat swojej rodziny
- swobodnie porozumiewa się z rówieśnikami, grzecznie zwraca się do innych, obdarza uwagą dzieci i dorosłych, aby zrozumieć co mówią • przestrzega zasad ustalonych w przedszkolu(kontrakt), oraz w trakcie wycieczek i spacerów
- zna swoje prawa i obowiązki
- jest samodzielne w czynnościach samoobsługowych i organizowaniu swobodnej działalności
- samodzielnie ubiera się i rozbiera
- właściwie zachowuje się podczas posiłków, stosuje formy grzecznościowe • utrzymuje porządek w swoim otoczeniu
- wykazuje inicjatywę i aktywność w działaniu
- uzasadnia swoje postępowanie i przewiduje skutki swoich zachowań • rozpoznaje, nazywa i wyraża swoje emocje
- w miarę samodzielności radzi sobie w sytuacjach życiowych, umiejętnie pokonuje trudności, radzi sobie z porażkami i stresem
- określa wartości na zasadzie przeciwieństw, np. dobro-zło, piękno brzydota itp., próbuje uzasadnić swoje uczucia
- określa odrębność innych względem siebie, akceptuje potrzeby dzieci o zróżnicowanych potrzebach fizycznych i intelektualnych
- wie, że nie należy chwalić się bogactwem i nie należy dokuczać dzieciom wychowującym się w trudniejszych warunkach
- jest zdolne do kompromisów
- wie , że wszyscy ludzie mają równe prawa
- chętnie podejmuje działania zbiorowe, stara się współdziałać w zabawach i sytuacjach zadaniowych
- wykazuje zainteresowanie wiedzą o miejscu zamieszkania, Polsce, Unii Europejskiej, Świecie, wszechświecie
- wie jakiej jest narodowości, zna nazwę stolicy ,nazywa godło i flagę

państwową, zna polski hymn i wie o przynależności Polski do Unii Europejskiej

• zna nazwę miejscowości w której mieszka, ważniejsze instytucje, orientuje się w rolach społecznych np. policjanta, strażaka itp.

II. POZNAWCZY OBSZAR ROZWOJU

- uważnie słucha np. rozmówcy, opowiadań, baśni i rozmawia o nich • stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym
- swobodnie posługuje się mową dla wyrażania swoich myśli, potrzeb, stanów emocjonalnych w codziennych sytuacjach
- mówi niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji
- w toku komunikowania się z innymi stosuje pozawerbalne środki wyrazu • recytuje z pamięci wiersze lub ich fragmenty, mówiąc przejawia postawę twórczą (swoista intonacja, wykonanie, interpretacja)
- chętnie korzysta z książek i czasopism dla dzieci
- zna nazwiska wybranych autorów i tytuły wybranych pozycji klasycznej literatury dziecięcej
- układa krótkie zdania, dzieli zdania na wyrazy, dzieli wyrazy na sylaby, wyodrębnia głoski w słowach o prostej fonematycznej budowie
- interesuje się czytaniem i pisaniem, jest gotowe do nauki czytania i pisania
- kreśli znaki literopodobne i podejmuje próby pisania
- zna drukowane małe i wielkie litery (z wyłączeniem dwuznaków, zmiękczeń i liter oznaczających w języku polskim samogłoski nosowe) • dysponuje sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania, wycinania i nauki pisania
- potrafi określić kierunki oraz miejsca na kartce papieru
- rozumie sens informacji podanych w formie symboli, oznaczeń, rysunków
- samodzielnie inicjuje i organizuje zabawy zgodnie z własnymi pomysłami • twórczo podchodzi do problemów pojawiających się w zabawach • chętnie mówi o swoich zainteresowaniach
- korzysta w zabawach z pomysłów innych dzieci
- wykorzystuje poszczególne zmysły w poznawaniu otaczającej rzeczywistości
- odtwarza z pamięci proste rymowanki, wiersze i piosenki z repertuaru dziecięcego
- jest skoncentrowane w toku zabaw i zorganizowanych działań edukacyjnych
- dokonuje analizy, syntezy, porównania i klasyfikowania spostrzeganych przedmiotów
- poszukuje odpowiedzi na nurtujące je pytania, problemy
- przewiduje na miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności

manipulacyjnych na przedmiotach (wnioskowanie o wprowadzanych i obserwowanych zmianach)

- grupuje obiekty w sensowny sposób
- z łatwością rozwiązuje proste zagadki logiczne
- dostrzega zależność między skutkiem a przyczyną i próbuje przewidywać, co może się zdarzyć
- zna części ciała i poprawnie je nazywa
- rozróżnia stronę lewą i prawą, określa kierunki i ustala położenie obiektów

w stosunku do własnej osoby, a także w odniesieniu do innych obiektów

- zna podstawowe określenia czasu
- prawidłowo posługuje się liczebnikami głównymi i porządkowymi
- liczy obiekty i odróżnia błędne liczenie od poprawnego
- zna cyfry od 0 do 9 i tworzy z nich liczby od 0 do 10 i więcej
- porównuje szacunkowo liczebności zbiorów (zbiory równoliczne nierównoliczne)
- wykorzystuje w zabawach podstawowe figury geometryczne i porównuje ich kolory i wielkości
- dokonuje porównań miary i masy przedmiotów oraz objętości cieczy
- dostrzega zmiany dokonujące się w przyrodzie, słownie je określa
- rozpoznaje i poprawnie nazywa często spotykane zwierzęta i rośliny
- nazywa i wyróżnia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych
- wie jakie warunki są potrzebne do rozwoju zwierząt i wzrostu roślin
- rozpoznaje i nazywa zwierzęta niedostępne bezpośredniej obserwacji
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska w zakresie przyrody ożywionej i nieożywionej
- wie o czym mówi osoba przedstawiająca prognozę pogody w radiu i telewizji
- zna główne zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, rozumie konieczność jego ochrony
- chętnie słucha muzyki, śpiewa znane mu piosenki, uczestniczy w śpiewie zbiorowym
- wyraża swoje potrzeby i emocje podczas śpiewu, tańca oraz gry na instrumentach
- tworzy muzykę korzystając z instrumentów perkusyjnych, a także improwizuje ją ruchem
- w skupieniu słucha muzykę, w tym także muzyki poważnej
- dostrzega zmiany dynamiki, tempa i wysokości dźwięku utworu muzycznego, wyraża je pląsając i tańcząc
- chętnie podejmuje działalność plastyczną – konstrukcyjną, w której

przejawia swoje upodobania

- umie wypowiadać się w różnych technikach plastycznych w postaci prostych kompozycji form konstrukcyjnych
- wykazuje zainteresowanie malarstwem, rzeźbą i architekturą (także architekturą zieleni i architekturą wnętrz)
- przejawia w miarę swoich możliwości zainteresowanie tradycjami i obrzędami ludowymi ze swojego regionu
- wyraża własne refleksje na temat obejrzanych przedstawień teatralnych • korzysta z literatury i czasopism dziecięcych
- odgrywa role w zabawach parateatralnych, posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem; umie posługiwać się rekwizytami
- przejawia zachowania niekonwencjonalne w czasie wykonywania zadań o charakterze otwartym, wymagających postawy twórczej
- wie, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, przedstawieniach teatralnych
- wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycję z różnorodnych materiałów, np. przyrodniczych, ma poczucie sprawstwa („potrafię to zrobić”) i odczuwa radość z wykonywanej pracy
- właściwie nazywa proste narzędzia podczas majsterkowania. • interesuje się urządzeniami technicznymi; próbuje, jak one działają i zachowuje ostrożność przy korzystaniu z nich.

V.FIZYCZNY OBSZAR ROZWOJU

- chętnie uczestniczy w zajęciach ruchowych, zabawach i grach w sali i na placu przedszkolnych, przestrzega ustalonych zasad bezpieczeństwa
- rozumie potrzeby ruchu dla prawidłowego funkcjonowania organizmu • jest sprawny ruchowo lub jest sprawny w miarę swoich możliwości • przejawia twórczą inicjatywę w zabawach ruchowych
- wymienia różnice w wyglądzie człowieka, nazywa części ciała • sygnalizuje nauczycielowi złe samopoczucie oraz potrzebę odpoczynku, kiedy jest zmęczone
- zna zasady dbałości o zdrowie i przestrzega ich, orientuje się w zasadach zdrowego żywienia
- próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny w przedszkolu, gdzie może się bezpiecznie bawić, a gdzie nie • wie jak zachować się w sytuacjach zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić
- bezpiecznie porusza się po drogach, przestrzega podstawowych zasad ruchu drogowego
- zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich • wie

co może zagrażać zdrowiu i życiu człowieka, ma świadomość, że przyjmowanie leków i zastrzyków jest konieczne oraz, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych - jest wrażliwy na problemy ludzi niepełnosprawnych fizycznie, chorych i cierpiących.